

Kadernotitie Afvalbeleid Helmond 2014-2022

Helmond, januari 2014

Kadernotitie Afvalbeleid Helmond 2014-2022

Gemeente Helmond
SB.BOR.GA
30 januari 2014

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders d.d. 11 februari 2014
Vastgesteld door de Raad van de gemeente Helmond d.d. 11 maart 2014

Kadernotitie Afvalbeleid Helmond 2014-2022

1. Aanleiding

De gemeente heeft een wettelijke zorgtaak op het vlak van inzameling en verwijdering van afval afkomstig van huishoudens. Het gaat inmiddels om meer dan alleen inzameling van het afval waarvan burgers zich ontdoen. Nieuwe methoden voor verwerking van afval tot nieuwe grondstof en brandstof leiden ertoe dat afval een waardevol product is geworden. Afvalbeheer levert een bijdrage aan duurzame ontwikkeling.

Er is een afvalmarkt. Deze is sterk in beweging. Prijzen voor verwerking van afvalstromen variëren voortdurend. Daarnaast wordt scheiding aan de bron wordt steeds belangrijker. Ook komen er steeds nieuwe methoden en technieken voor afvalzameling bij. Elke werkwijze en methode heeft zijn prijs.

In Helmond bedraagt het budget voor afvalbeheer bijna € 10 mln. Dat wordt door de burgers opgebracht via de afvalstoffenheffing. De gemeente kan door actief in te spelen op de ontwikkelingen op de afvalmarkt de hoogte van het afvalbudget beïnvloeden, bijdragen leveren aan milieudoelen halen en de dienstverlening aan de burger sturen.

De afvalbeheertaak van de gemeente verandert de komende jaren verder. Het beleidsplan uit 2002 'Van zak naar bak' voldoet niet meer als richtinggevend kader. Daarom zijn nu richtinggevende uitspraken van de gemeenteraad nodig voor de afvalbeheertaak in de komende jaren. Deze kadernotitie bevat die richtinggevende uitspraken. Concrete besluiten over maatregelen worden de komende jaren genomen in het uitvoeringsplan.

In deze kadernotitie schetsen we eerst kort de context van het Helmonds afvalbeleid. Dan formuleren we de uitgangspunten voor het beleid. De huidige prestaties van Helmond schetsen we kort om vervolgens te komen tot richtinggevende uitspraken met de ambities voor het toekomstig Helmondse afvalbeleid. De bijlagen bevatten informatie over de resultaten van het afvalbeleid tot nu toe, met sterke en zwakke kanten en kansen en bedreigingen.

2. Context

Het afvalbeleid voor Helmond staat niet los van ontwikkelingen bij andere overheden en op andere beleidsterreinen.

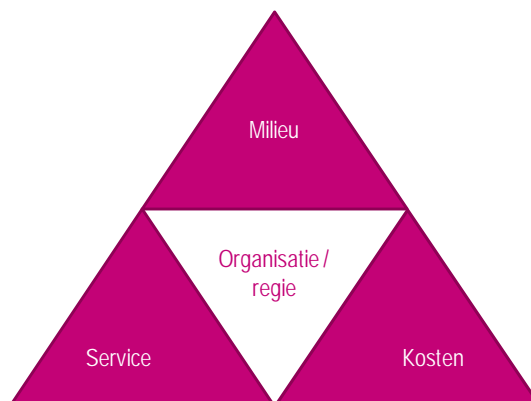
- De Europese Unie zet in op sterke toename van scheiding van afvalstromen voor meer nuttige toepassing van afvalstoffen als grondstof en als energiedrager. Daartoe formuleert zij richtlijnen die doorwerken in nationaal en lokaal beleid.
- In Nederland zet het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) de Europese lijn voort. Het vorige kabinet heeft als ambitie geformuleerd om tot hergebruik van 65% van de huishoudelijke afvalstoffen in 2015 te komen. Het huidige kabinet houdt hieraan vast. Daarbij wil het komen tot een halvering van de hoeveelheid afvalstoffen wat moet worden verbrand en gestort.
- Gemeenten in de regio Zuid-Oost Brabant hebben in 2012 in het 'Manifest voor een afvalloze samenleving' het doel geformuleerd om te komen tot 5% restafval in 2020. Dit percentage vond het toenmalig college van Helmond wel erg ambitieus. Het manifest is

daarom door Helmond niet ondertekend, maar de intentie ervan is wel erkend: steeds verdergaande vermindering van de hoeveelheid restafval die moet worden verbrand.

- Niet alleen overheden hebben de zorg voor het beheer van afval. Producenten van goederen nemen steeds meer hun verantwoordelijkheid om tot reductie van vooral verpakkingsmateriaal te komen en om inname van gebruikte apparaten te bevorderen. Zij hebben aangezet tot het gescheiden inzamelen van kunststoffen en het beperken van afval bij verpakkingen. Veel detailhandelbedrijven bieden gelegenheid tot inzameling van afvalproducten, zoals elektrische apparaten, batterijen en verfstoffen. Ook in Helmond is dat bij veel winkels het geval.
- De gemeente Helmond heeft in haar Milieuvisie 2025 ambities geformuleerd voor het streven naar klimaatneutraliteit en duurzaamheid. Afvalbeheer kan daaraan een belangrijke bijdrage leveren.
- Tenslotte krijgt de gemeente een grotere verantwoordelijkheid om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten in werkprocessen. Dat bevordert hun toegangsmogelijkheden tot regulier werk. Afval- en reinigingstaken bieden de gemeente goede perspectieven om die verantwoordelijkheid waar te maken; *social return on investment* is kansrijk in deze sector.

3. Uitgangspunten

We formuleren uitgangspunten en ambities aan de hand van de zogenaamde afvalbeheerdriehoek.

Toelichting:

- **Milieu:** realisatie van doelstellingen op het vlak van milieu, duurzaamheid en klimaat: toename van afvalscheiding, beperking CO2-uitstoot en nuttig hergebruik.
- **Kosten:** beperking van het gemeentelijk budget voor afvalbeheer en daardoor van de kosten voor de burger.
- **Service:** een goede service naar de burger die zich ontdoet van afval: gebruiksgemak voor de burger.
- **Regie:** regietaak voor de gemeente:
 - met organisaties en instanties overleggen, hen met elkaar in contact brengen en hen faciliteren met het oog op activiteiten voor:
 - de gehele afvalbeheertaak;
 - realisatie van social return on investment;
 - beperken van ongewenste gedragingen en situaties door inzet op toezicht en handhaving;

- op regionaal niveau initiatieven nemen om verder samen te werken met andere gemeenten aan de afvalbeheertaak.

Minimumeisen

Voor de onderdelen van de driehoek zijn de volgende minimumeisen de uitgangspunten voor het Helmondse beleid.

- Helmond gaat de landelijke doelstelling van 65% nuttig hergebruik halen.
- Het afvalbeleid past binnen de financiële kaders die zijn afgesproken voor het totale financieel beleid van de gemeente Helmond: dit betekent vermindering van het budget voor afvalbeheer van €9,2 mln. in 2013 tot €8,5 mln. in 2018.
- De Helmondse burger dient tevreden te zijn over de uitvoering van het gemeentelijk afvalbeheer. In 2013 gaf de burger de gemeente een 7,5. Die score willen wij graag houden.
- De gemeente Helmond voert regie en schept de voorwaarden voor burgers en organisaties om bij te dragen aan effectief afvalbeheer:
 - de gemeente zorgt voor voorzieningen in de openbare ruimte en houdt bij de inrichting van de openbare ruimte rekening met realisatie van voorzieningen voor afvalinzameling;
 - de gemeente overlegt met bedrijven, corporaties, bewonersorganisaties en andere maatschappelijke organisaties over de wijze waarop die kunnen bijdragen aan realisatie van doelstellingen voor afvalbeheer;
 - de gemeente neemt initiatieven om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten bij afvalbeheertaken;
 - de gemeente houdt toezicht op naleving van de afvalstoffenverordening en treedt zo nodig handhavend op;
 - de gemeente blijft voor de afvalbeheertaak zoeken naar schaalvoordelen door samenwerking met andere gemeenten in de regio.

4. Huidige situatie

Helmond kent natuurlijk al langer een afvalbeleid. Ook nu al worden er goede prestaties geleverd op het vlak van scheiding van afvalstromen en beperking van de kosten voor de burger. [Bijlagen 1 en 2](#) geven een overzicht van de prestaties van de gemeente en van de sterke en zwakke punten en de kansen en bedreigingen per afvalstroom.

Milieu

De gemeente Helmond is een heel eind op weg op het vlak van gescheiden inzameling van afvalstromen. Maar om van een scheidingspercentage van 59% naar 65% te komen en om de deelfracties te hergebruiken die nu nog in het restafval zitten en worden verbrand, moeten inzamelmethoden worden vernieuwd.

Kosten

Afvalinzameling gebeurt op een efficiënte wijze door Blink, waarin Helmond met buurgemeenten en het bedrijf Sita samenwerkt. De efficiënte werkwijzen vormen een goede basis om tot verbetering van gescheiden afvalinzameling te komen, zonder dat de kosten voor de burger hoeven te stijgen.

Service

De gemeente communiceert beperkt met haar burger over de afvaltaak. De gemeente streeft naar meer burgerparticipatie. Op het vlak van afval is burgerparticipatie nog nauwelijks van de grond gekomen in Helmond.

5. Ambities

Voor de onderdelen van de afvalbeheerdriehoek kunnen ambities voor Helmond worden geformuleerd. Sommige ambities staan op gespannen voet met elkaar; bij de uitwerkingen in het uitvoeringsplan moet een balans gevonden worden middels integrale afweging. [Bijlage 3](#) bevat enkele indicatieve rekenexercities die gekoppeld zijn aan een hoger ambitieniveau.

Ambities Milieu

1. Verbetering van afvalscheiding

In aansluiting op de Milieuvisie van de gemeente dient scheiding en hergebruik van afvalstromen toe te nemen. De gemeente streeft naar continue vermindering van de hoeveelheid restafval die moet worden verbrand.

Het is de ambitie van de gemeente om binnen de gestelde financiële kaders een hoger hergebruikpercentage te halen dan landelijk is afgesproken (hoger dan 65%). De gemeente anticipeert op internationale richtlijnen en nationaal beleid die beide aansturen op steeds verdergaande afvalscheiding. Het Helmondse afvalbeleid is daardoor toekomstbestendig.

Uit Bijlage 3 blijkt dat een hoger scheidingspercentage dan 65% niet tot verhoging van de afvalbeheerkosten hoeft te leiden.

2. Doet iedereen mee?

Gelet op de afvalscheidingresultaten in Helmond tot nu toe, kan verdergaande afvalscheiding alleen maar worden gerealiseerd als meer burgers dan tot nu toe hun bijdragen hieraan leveren. Om dit mogelijk te maken stimuleert de gemeente burgers van Helmond om hun afval zoveel mogelijk gescheiden aan te bieden.

Om ook burgers in hoogbouw de mogelijkheid te geven om bij te dragen bekijkt de gemeente met de eigenaren of er voorzieningen zijn te realiseren die het voor bewoners laagdrempelig mogelijk maken om droge afvalfracties (zoals papier en karton, kunststofverpakkingen, metalen en drankkartons) te scheiden van andere ('natte') fracties (onder andere groente, fruit, luiers). Daar waar dit mogelijk is binnen de kaders van burgertevredenheid en financiën, zullen die voorzieningen worden gerealiseerd.

Ook bij andere typen woningbouw stimuleert de gemeente haar burgers om meer afvalstromen gescheiden aan te bieden.

3. Afval brengen naar inzamelpunten in de stad

Het is de ambitie van de gemeente om burgers meer mogelijkheden en gelegenheid te bieden om afvalstromen gescheiden aan te bieden. Afval brengen kan natuurlijk altijd op de milieustraat aan de Gerstdijk. Daarnaast zal het aantal brengpunten voor textiel, kunststoffen en glas, apparatuur en klein chemisch afval verspreid over de stad worden uitgebreid. De extra inzamelmiddelen voor textiel, kunststoffen en glas kunnen worden bekostigd uit opbrengsten ervan. Voor apparatuur en klein chemisch afval wil de gemeente de mogelijkheden bij detailhandelbedrijven uitbreiden. De ervaring leert dat de detailhandel deze mogelijkheden steeds vaker zelf ziet als extra service naar haar klanten. De gemeente gaat detailhandelbedrijven en maatschappelijke organisaties actief betrekken bij afvalscheiding.

4. Afval inzamelen en milieu

Afvalscheiding draagt bij aan duurzaamheidsdoelstellingen. Het is de ambitie van de gemeente om ook bij de wijze waarop afval wordt ingezameld deze doelen in acht te nemen. Dit betekent dat de gemeente streeft naar zo min mogelijk CO₂-uitstoot bij inzameling en vervoer van afvalstoffen. Hieraan wordt bijgedragen door onnodige vervoerbewegingen te voorkomen en door bij vernieuwing van vervoermiddelen CO₂-reductie te realiseren.

5. Innoveren

Het afvalbeheer blijft continu in ontwikkeling door verbetering in werkprocessen, methoden en technieken. Het gaat daarbij niet alleen om technieken van inzameling, sorteren en scheiden, maar ook om methoden en technieken van afvalverwerking (zoals vergistingsinstallaties).

De gemeente laat zich bij investeringen primair leiden door financiële overwegingen, zoals gebruikelijke afschrijvingstermijnen voor kapitaalgoederen en rendementen bij investeringen. Dat betekent in principe geen vervroegde afschrijvingen omwille van milieudoelen en geen gemeentelijke initiatieven voor en deelnemingen in vormen van afvalverwerking. Indien zich echter op dit vlak financieel en/of milieutechnisch zeer interessante ontwikkelingen voordoen, zal het gemeentebestuur de gemeenteraad een voorstel doen om hier toch op in te spelen.

Ambities Kosten

6. Verlaging van het budget voor afvalbeheer

Door te investeren in methoden en technieken voor vermindering van aanbod van restafval kunnen de kosten voor afvalbeheer in te toekomst verminderen. De kost gaat mogelijk voor de baat uit. De gemeente weegt binnen de reeds gestelde financiële kaders en met het oog op verdergaande lastenvermindering, telkens kosten, verwachte milieubaten en serviceniveau tegen elkaar af bij de keuze in methoden, technieken en werkprocessen voor afvalbeheer.

7. Inzet prijsinstrument om gedrag te sturen

De gemeente handhaaft het principe van solidariteit: alle burgers betalen een afvalstoffenheffing voor de basisvoorziening. *Wel kunnen burgers met een eigen minicontainer voor restafval kiezen voor een dure grote restafvalcontainer of kleine restafvalcontainer. Het prijsverschil tussen de twee soorten restafvalcontainers wordt voor de burger groter dan nu het geval is. Daarentegen kan er voor worden gekozen om het verschil voor een grote GFT-container en een kleine GFT-container kleiner te maken.* Het loont daarmee financieel voor de burger om beter te scheiden en minder restafval aan te bieden.

Ambities Service

8. Communicatie

De gemeente wil haar burgers stimuleren om op een voor hen zo efficiënte en comfortabel mogelijke wijze bij te dragen aan afvalscheiding. Burgerparticipatie bevordert niet alleen draagvlak voor beleid, maar leidt vaak ook tot goede en praktische ideeën over verbetering van beleid en van voorzieningen. Praktische ideeën en suggesties over de wijze waarop burgers op een voor hen eenvoudige en prettige wijze hun afval gescheiden kunnen aanbieden, dragen bij aan het realiseren van de afvalbeleidsdoelen.

De gemeente wil daarom investeren in communicatie met haar burgers over:

- nut en noodzaak van afvalscheiding zowel voor duurzame ontwikkeling en klimaatbeheersing, voor de stad, als voor de individuele burgers zelf;
- de wijze waarop en waar zij zich op een verantwoorde wijze kunnen ontdoen van hun afval;
- hun ervaring met en waardering van de wijzen waarop zij zich in Helmond van hun afval kunnen ontdoen;
- mogelijkheden die burgers zelf aandragen voor verantwoorde wijzen waarop zij zich kunnen ontdoen van hun afval, gelet op hun woonsituatie en woonomgeving.

9. Voorzieningen in de openbare ruimte

De gemeente realiseert alleen nieuwe afvalinzamelvoorzieningen (ondergrondse of bovengrondse verzamelcontainers) in de openbare ruimte indien daarvoor bestaande ruimtelijke mogelijkheden zijn. Er worden geen andere voorzieningen zoals parkeerplaatsen, groenstroken of speelplekken in de openbare ruimte opgeheven voor afvalvoorzieningen.

Ambities Regie

10. Helmondse organisaties

Om invulling te geven aan haar zorgtaak pakt de gemeente actief haar regierol. Zij neemt het initiatief om te overleggen met ondernemers in de detailhandel en met maatschappelijke organisaties om hun bijdragen aan de vergroting van gescheiden inzameling van afvalstromen te bevorderen. Op deze wijze draagt de gemeente met andere organisaties zorg voor een goede spreiding van effectief afvalbeheer in heel Helmond.

11. Inzet social return

De gemeente neemt in het kader van de Participatiewet het initiatief om met ondernemers en maatschappelijke organisaties te overleggen over inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt bij inzameling, scheiding en verwijdering van afvalstromen.

12. Regio

Om schaalvoordelen te realiseren bij de verschillende onderdelen van de afvalbeheertaak volstaat de gemeente niet met samenwerking in het kader van Blink. De gemeente neemt het initiatief om met gemeenten in de regio nauwer samen te werken op het vlak van sorteren en vermarkten van afvalstromen tegen financieel en milieutechnisch zo gunstig mogelijke condities.

13. Toezicht en handhaving

De gemeente richt haar toezicht- en handhavingstaak in op regels van de afvalstoffenverordening en op gescheiden aanbieding van afvalstromen door burgers en het correct gebruik van inzamelmiddelen voor afvaldeelstromen.

Bijlage 1

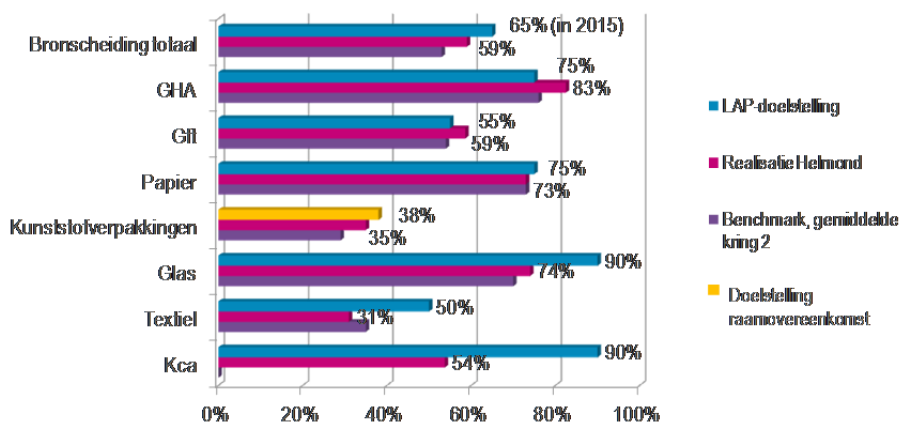
Huidige situatie

Deze bijlage schetst de huidige afvalbeheerprestaties van de gemeente Helmond. Daarbij wordt ingegaan op milieuscheidingsresultaten, het serviceniveau en de afvalstoffenheffing. De paragraaf sluit af met een sterkte/zwakte-analyse.

1.1 Afvalscheiding

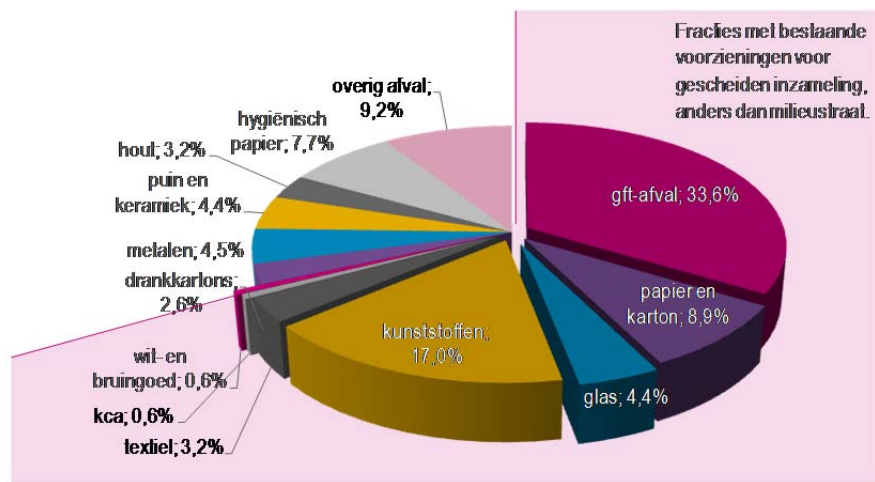
Gemeente Helmond kent relatief goede afvalscheidingsresultaten. In vergelijking met andere, vergelijkbare gemeenten kent Helmond voor alle fracties, met uitzondering van de textielinzameling, een beter scheidingsresultaat, zie figuur 1. De lagere score voor textiel kan daarbij te maken hebben met (ontbreken van) registraties van inzameling door derden.

Het totaal scheidingsresultaat van 59% wordt voor een belangrijk deel gerealiseerd door afvalscheiding op de milieustraat.

Figuur 1: Afvalscheidingsresultaten 2012 (bronscheiding) in Helmond in relatie tot benchmark gemiddelden en de landelijke doelstellingen.

Wanneer naar de samenstelling van het restafval wordt gekeken dan moet worden geconstateerd dat bijna driekwart van het restafval bestaat uit fracties waarvoor gemeente Helmond reeds voorzieningen heeft getroffen voor gescheiden inzameling ervan, namelijk, gft (groente-, fruit- en tuinafval), kunststoffen en papier en karton, zie figuur 2. Op het vlak van gescheiden inzameling van huishoudelijk afval liggen er dus nog veel kansen om verbeteringen te realiseren en zo de landelijke doelstelling van 65% materiaalhergebruik in 2015 te halen.

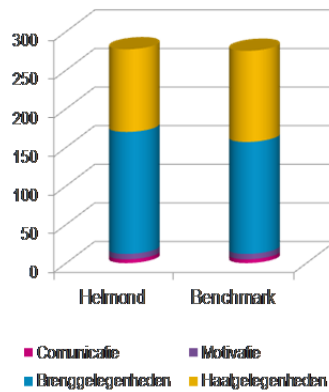
* Hoeveelheid restafval 2012 gemiddeld 192 kg per inwoner / 447 kg per huishouden.

Figuur 2: Gemiddelde samenstelling van het huishoudelijk restafval in 2013 in Helmond.

1.2 Serviceniveau

Gemeente Helmond kent een gemiddeld serviceniveau. In een benchmarkvergelijking met andere gemeenten scoort Helmond een vergelijkbaar aantal punten op de geleverde dienstverlening, zie figuur 3. Wel kent Helmond in verhouding

meer brengvoorzieningen en minder haalvoorzieningen.

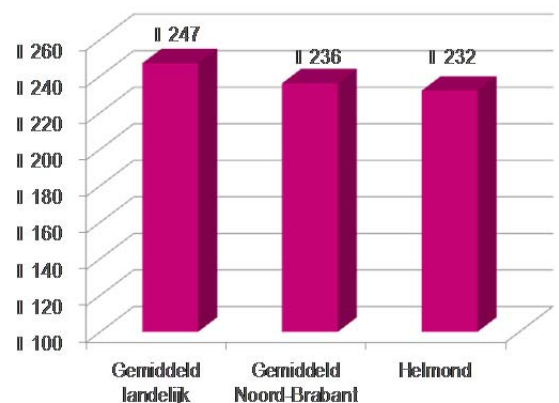

Als gevolg van de geschetste ontwikkeling met betrekking tot hogere scheidingsdoelstellingen vinden in den lande vele proeven en initiatieven plaats om te verkennen hoe de scheidingsresultaten verder kunnen worden verbeterd. Veelal is daarbij het uitgangspunt dat een hoger serviceniveau voor de gescheiden stromen leidt tot betere afvalscheiding (al dan niet in combinatie met een beloningssysteem). De verwachting is dan ook dat in de toekomst meer gescheiden huis-aan-huis wordt ingezameld.

Figuur 3: serviceniveau

1.3 Afvalstoffenheffing

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde en het gemiddelde in Noord-Brabant, kende de gemeente Helmond in 2012 de laagste gemiddelde afvalstoffenheffing.

Figuur 4: Hoogte afvalstoffenheffing.

1.4 SWOT

Voor het opstellen van deze kadernotitie hebben we de huidige prestaties en ontwikkelingen per deelstroom verkend. Op basis van die verkenning is een sterkte/zwakte-analyse op hoofdlijnen

opgesteld. Deze is in onderstaand tekstkader weergegeven in combinatie met de geconstateerde kansen en bedreigingen.¹

'Sterk':

- Goede scheidingspercentages, met name als gevolg van hoog scheidingsresultaat grof huishoudelijk afval op de milieustraat.
- Relatief lage inzamelkosten en lage afvalbeheerkosten.

'Zwak':

- Er is sprake van hoge verwerkingskosten in lopende contracten tot 1 februari 2017.
- De regie vanuit de gemeente op textiel is beperkt.
- Het restafval bestaat voor 70% uit fracties waarvoor reeds voorzieningen zijn voor gescheiden inzameling (zie figuur 2).
- Geen inzicht op waardering van burgers voor wijze van afvalinzameling.
- Relatief weinig (tweezijdig gemeente-burger) communicatie over afvalbeheer.

Kansen:

- Hercontractering van verwerkingscontracten leiden naar alle waarschijnlijkheid tot lagere verwerkingstarieven.
- Inzet Social Return in afvalbeheer (bij inzameling en sortering).
- Toepassing Afvalapp uitbreiden: burgers informeren over mogelijkheden afvalinzameling; burgers stimuleren om actief afval te scheiden voor hergebruik.
- Meer kanalen voor voorlichting en communicatie benutten; informatie bij burgers inwinnen over uitvoering van de afvalbeheerstaak.

Bedreigingen:

- Huidig verwerkingscontract voor restafval kent een (Brabant) gemiddelde minimale aanleverplicht.
- Lagere verwerkingstarieven in toekomst stimuleert niet tot verminderen restafval.
- Bereidheid van vrijwilligers voor bijvoorbeeld papierinzameling neemt af.
- Regionale samenwerking van 21 gemeenten in de regio op het vlak van afval verandert.

Resumerend laat deze bijlage 1 zien dat de gemeente Helmond relatief goed presteert. Dit biedt goede perspectieven om het afvalbeheer verder te verbeteren en optimaliseren en toekomstbestendig te maken.

¹ In aanloop naar deze notitie zijn factsheets opgesteld met telkens een swot-analyse per afvalfractie. Deze zijn ambtelijk getoetst. De hier beschreven swot-analyse is een bondige samenvatting.

Bijlage 2

Kwalitatieve analyse per deelstroom

Fractie	Sterk	Zwak	Kans	Bedreiging
Restafval	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief goedkope inzameling 	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief hoge verwerkingskosten tot eerste helft 2017 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheid tot benutten hoge verwerkingskosten als maatschappelijke business case voor ontwikkelen verdere gescheiden afvalinzameling • Aflopende Attero verwerkingscontract 	<ul style="list-style-type: none"> • Verwerkingscontract met regionaal minimale aanleverplicht Attero • Ambitie 65% afvalscheiding per 2015? • Lager verwerkingstarief stimuleert niet tot verminderen restafval • Toename aandeel tuinafval bij hoogbouw (eenmalige meting)
Gft	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief goedkope inzameling • Aandeel in restafval is laatste jaren sterk afgenomen 	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief veel gft aanwezig in restafval • Relatief hoog verwerkingstarief 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuw verwerkingscontract Gft -> minder CO2 en door vergisten en een lager tarief 	
Papier	<ul style="list-style-type: none"> • Gecombineerde inzameling met textiel (in deel van Helmond) 	<ul style="list-style-type: none"> • De ingezamelde hoeveelheid is sterk gedaald (ook landelijk) • Er wordt weinig papier gebracht naar milieustraat • Er is nog steeds een groot aandeel aanwezig in het restafval 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding bestaande systemen 	<ul style="list-style-type: none"> - Terugloop inzet vrijwilligers(verenigingen)
Kunststofverpakkingen	<ul style="list-style-type: none"> • Hoge inzamel frequentie 	<ul style="list-style-type: none"> • Nog relatief groot aandeel aanwezig in het restafval (19kg per inwoner) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nieuwe Raamovereenkomst biedt ruimte voor sorteren en daarmee eventuele inzet Social Return 	<ul style="list-style-type: none"> • Lagere vergoedingen in de toekomst
Glas	<ul style="list-style-type: none"> • Betere prestaties dan gemiddeld in de benchmark 		<ul style="list-style-type: none"> • Inrichten milieubrengparkjes 	
Textiel	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheid meegeven textiel met papier 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen regie en overzicht op inzamelmiddelen • Geen volledige data • Bewustzijn van mogelijkheden bij burger 		
Kca				<ul style="list-style-type: none"> • Relatief laag gewicht kan leiden tot 'afzwakking noodzaak'

- Hoeveelheid AEEA wijkt sterk af van benchmark (vrijwel nihil versus circa 5kg per inwoner). De deelfracties puin, grond en de categorie zijn daarentegen erg hoog
 - Beperkte toegangscontrole op milieustraat
 - Meer stromen worden mogelijk waardevol in de toekomst
 - Poorttarieven omliggende gemeenten
-

Bijlage 3

Indicatie financiële effecten maatregelen

Hieronder volgt een overzicht van berekeningen die zijn uitgevoerd om inzicht te krijgen in de verwachte kosten en opbrengsten van verhoging van het ambitieniveau.

Voor de berekening van de opbrengsten en kosten van verwerking als gevolg van betere scheidingsresultaten is rekening is rekening gehouden met de volgende verwerkingskosten en opbrengsten (-/+)per fractie:

Fractie	Kosten per ton
Restafval	€ 80 per ton
Gft-afval	€ 45 per ton
Papier en karton	-€ 35 per ton
Kunststoffen	-€ 250 per ton
Glas	-€ 21 per ton
Textiel	-€ 350 per ton
Kca	€ 425 per ton
Wit- en bruingoed	-€ 85 per ton
Drankkartons	€ 0 per ton
Metalen	-€ 90 per ton
Puin en keramiek	€ 15 per ton

Meer opbrengsten

Er is gekozen twee scenario's van scheidingsresultaten uit te werken in termen van mogelijke opbrengsten. Hierbij zijn keuzes gemaakt in scheidingsresultaten per fractie (in de tabellen aangeduid met 'Nieuw scheidingsresultaat') en is er voor nu voor gekozen met name in te zetten op scheiding van de waardevolle stromen door inzameling in eigen beheer.

Scenario 1: Verhogen aandeel gescheiden fracties tot 65% bronscheiding (HHA+ GHA):

Fractie	Gescheiden per inwoner	Huidig aandeel in restafval inwoner	Huidige scheidings- resultaat obv BM	Nieuw scheiding resultaat	Nieuw aandeel restafval	Nieuw aandeel gescheiden inzameling	Mutatie kosten verwerking restafval	Mutatie kosten verwerking fractie	verwerkings- resultaat, exclusief inzamel- kosten
gft-afval	99,2 kg	65 kg	59%	67%	54,9 kg	108,9 kg	-€ 1,8 p/a	€ 1,0 p/a	-€ 0,8 p/a
papier en karton	61,0 kg	17 kg	73%	85%	12,0 kg	66,1 kg	-€ 1,0 p/a	-€ 0,4 p/a	-€ 1,4 p/a
kunststoffen	10,3 kg	33 kg	35%	50%	21,6 kg	21,4 kg	-€ 2,1 p/a	-€ 6,5 p/a	-€ 8,5 p/a
glas	18,8 kg	9 kg	74%	80%	5,5 kg	21,8 kg	-€ 0,6 p/a	-€ 0,1 p/a	-€ 0,7 p/a
textiel	2,9 kg	6 kg	31%	55%	4,1 kg	5,0 kg	-€ 0,4 p/a	-€ 1,7 p/a	-€ 2,1 p/a
Subtotaal	192,2 kg					223,2 kg	-€ 5,8 p/a	-€ 7,7 p/a	
Meeropbrengst 65% bronscheiding:									-€ 13,5 p/a

Opmerking: Bij een (huidig) verwerkingstarief van € 140 per ton voor restafval bedraagt de meeropbrengst circa € 17,80 p/a per jaar.

Scenario 2: Verhogen aandeel gescheiden fracties tot 65% bronscheiding HHA (=70% bronscheiding HHA+GHA):

Fractie	Gescheiden ingezameld per inwoner	Huidig	Huidige	Nieuw scheiding resultaat	Nieuw aandeel restafval	Nieuw aandeel gescheiden inzameling	Mutatie kosten verwerking restafval	Mutatie kosten verwerking fractie	verwerkings- resultaat, exclusief inzamel- kosten
		aandeel in restafval per inwoner	scheidings- resultaat obv BM						
gft-afval	99,2 kg	65 kg	59%	75%	40,7 kg	123,1 kg	-€ 4,4 p/a	€ 2,5 p/a	-€ 1,9 p/a
papier en karton	61,0 kg	17 kg	73%	90%	7,7 kg	70,4 kg	-€ 1,8 p/a	-€ 0,8 p/a	-€ 2,5 p/a
kunststoffen	10,3 kg	33 kg	35%	55%	19,3 kg	23,7 kg	-€ 2,5 p/a	-€ 7,8 p/a	-€ 10,3 p/a
glas	18,8 kg	9 kg	74%	90%	2,7 kg	24,6 kg	-€ 1,1 p/a	-€ 0,3 p/a	-€ 1,4 p/a
textiel	2,9 kg	6 kg	31%	70%	2,7 kg	6,3 kg	-€ 0,6 p/a	-€ 2,8 p/a	-€ 3,4 p/a
Subtotaal	192,2 kg					248,1 kg	-€ 10,4 p/a	-€ 9,2 p/a	
Meeropbrengst 70% bronscheiding:									-€ 19,6 p/a

Opmerking: Bij een (huidig) verwerkingstarief van € 140 per ton voor restafval bedraagt de meeropbrengst circa € 27 p/a per jaar.

Een betere afvalscheiding levert een besparing op de verwerkingskosten voor restafval op. Bij 65% afvalscheiding levert dit een besparing op van circa € 6 per aansluiting (bij € 80 per ton voor restafvalverwerking). Bij 70% bedraagt dit circa € 10 p/a. De nieuwe verwerkingsroutes leveren, met uitzondering van gft, ook geld op. Bij 65% bronscheiding levert dit circa € 8 p/a p/j op en bij 70% bronscheiding levert dit circa € 9 p/a p/j op. Het relatief kleine verschil in opbrengsten wordt verklaard door de veronderstelling dat eerst wordt ingezet op afvalstromen die geld opleveren. Verwerking van gft kost geld en levert derhalve slechts een beperkte besparing op.

De verwachte totale meeropbrengsten van 70% bronscheiding ten opzichte van 65% bronscheiding worden geraamd op circa € 6 p/a.

Verschuiving in inzamelkosten

Een verhoging van de het ambitieniveau voor afvalscheiding resulteert niet alleen in andere kosten en opbrengsten als gevolg van verschuiving in verwerkingsroutes; ook de inzamelkosten zullen een verschuiving in kosten laten zien. Deze verschuiving is hieronder indicatief weergegeven.

Indicatieve verschuiving in directe inzamelkosten als gevolg van betere bronscheiding:

Fractie	Indicatie inzamel- kosten	65% Bronscheiding		70% Bronscheiding	
		Extra in te zamelen	Extra kosten inzameling	Extra in te zamelen	Extra kosten inzameling
restafval	€ 41 per ton	-2.753 ton	-€ 3,0 p/a	-4.966 ton	-€ 5,3 p/a
gft-afval	€ 42 per ton	859 ton	€ 0,9 p/a	2.120 ton	€ 2,3 p/a
papier en karton	€ 25 per ton	456 ton	€ 0,3 p/a	835 ton	€ 0,5 p/a
kunststoffen	€ 200 per ton	987 ton	€ 5,2 p/a	1.190 ton	€ 6,2 p/a
glas	€ 25 per ton	265 ton	€ 0,2 p/a	515 ton	€ 0,3 p/a
textiel	€ 40 per ton	186 ton	€ 0,2 p/a	306 ton	€ 0,3 p/a
Totaal			€ 3,8 p/a		€ 4,4 p/a

Om deze verschuiving mogelijk te maken zijn verschillende scenario's denkbaar waarvoor investeringen noodzakelijk zijn. Hieronder volgt een aantal rekenexercities ten aanzien van mogelijke investeringen.

Ramingen investeringen

Opmerking: onderstaande investeringen zijn indicatief. Daadwerkelijke investeringen en kosten zijn afhankelijk van de uiteindelijke keuzes ten aanzien van de gekozen inzamelsystematiek.

Aanschaf nieuwe (extra) minicontainer

Hieronder volgt een berekening van kosten voor aanschaf van een (nieuwe, aanvullende) minicontainer inclusief chip.

Uitgangspunten minicontainers	
Aantal inwoners	88.766
Aantal aansluitingen	38.134
Aantal laagbouwaansluitingen met minicontainers	29.000
Rentepercentage	4,25%
Onvoorzien minicontainers als percentage van investering	5,0%
Onvoorzien containermanagement als percentage van investering	10%

Investeringen minicontainers	Aantal	Prijs per stuk	Totale investering	Afschrijf periode	Exploitatie kosten per jaar	Kosten per aansluiting per jaar
Aanschaf minicontainers inclusief chips	29.000	€ 30,00	€ 870.000	10 jr	€ 108.602	€ 2,85
Plaatsing inclusief montage chips en begeleiding	29.000	€ 13,00	€ 377.000	10 jr	€ 47.061	€ 1,23
Onvoorzien			€ 62.350	10 jr	€ 7.783	€ 0,20
Totaal geraamde kosten van een nieuwe (aanvullende) minicontainer			€ 1.309.350		€ 163.446	€ 4,30

De aanschaf van nieuwe (extra) minicontainers worden geraamd op ruim €4 per aansluiting.

Hieronder zijn ramingen van investeringen en exploitatielasten weergegeven van invoering van ondergrondse inzameling.

Ondergrondse voorzieningen bij omgekeerde inzameling

Bij toepassing van een vorm van omgekeerde inzameling zal het aantal verzamelcontainers omlaag kunnen. Te denken valt aan ca 400 aansluitingen per container. Dit levert dan een aanvullend benodigd aantal containers op van circa 90. De jaarlijkse exploitatie kosten daarvan bedragen circa €5 p/a. Op dit moment zijn er circa 50 geplaatst, met name in Brandevoort. Nader onderzoek moet uitwijzen in hoeverre deze herplaatst kunnen worden en/of (deels) zullen worden ingezet voor andere afval(grondstof)fracties.

Uitgangspunten Restafval ondergronds	
Aantal inwoners	88.766
Aantal aansluitingen	38.134
Aantal aansluitingen hoogbouw	9.190
Aantal aansluitingen per verzamelcontainer	100
Benodigd aantal 5m3 ondergrondse containers	90
Rentepercentage	4,25%
Onderhoudskosten toegangscontrole en zuil als % van investering	20%
Onderhoud container en binnenbak als % van investering	2,5%
Onvoorzien als percentage van investering	5%

Investeringsaanvullende ondergrondse containers	Aantal	Prijs per stuk	Totale investering	Afschrijf periode	Exploitatie kosten per jaar	Kosten per aansluiting per jaar
Aanschaf 5 kuubs restafval container (buiten, binnenbak en zuil)	90	€ 4.000	€ 360.000	12 jr	€ 38.917	€ 1,02
Plaatsen containers	90	€ 1.500	€ 135.000	12 jr	€ 14.594	€ 0,38
Locatieonderzoek (click-meldingen, etc.)	90	€ 500	€ 45.000	12 jr	€ 4.865	€ 0,13
Onvoorzien			€ 27.000	5 jr	€ 6.108	€ 0,16
Subtotaal			€ 567.000		€ 64.500	€ 1,69

Investeringsaanvullende toegangscontrole	Aantal	Prijs per stuk	Totale investering	Afschrijf periode	Exploitatie kosten per jaar	Kosten per aansluiting per jaar
Toegangscontrole	90	€ 1.000	€ 90.000	10 jr	€ 11.235	€ 0,29
Pasjes voor toegangscontrole	9.190	€ 10,00	€ 91.900	5 jr	€ 20.788	€ 0,55
Onvoorzien			€ 9.095	5 jr	€ 2.057	€ 0,05
Subtotaal			€ 190.995		€ 34.080	€ 0,89

Structureel						
	Aantal	Prijs per stuk	Totale investering	Afschrijf periode	Exploitatie kosten per jaar	Kosten per aansluiting per jaar
Onderhoud toegangscontrole en zuil	90	€ 200	€ 18.000		€ 18.000	€ 0,47
Onderhoud binnenbak en container	90	€ 138	€ 12.375		€ 12.375	€ 0,32
Communicatie volmelding	90	€ 100	€ 9.000		€ 9.000	€ 0,24
Subtotaal					€ 73.455	€ 1,93

Totaal geraamde kosten ondergrondse restafvalcontainers inclusief toegangscontrole	€ 172.036	€ 5
---	------------------	------------

Ondergrondse voorzieningen bij alle hoogbouw

Hieronder volgt een investeringsoverzicht van ondergrondse voorzieningen bij hoogbouw met toegangscntrole.

Uitgangspunten Restafval ondergronds	
Aantal inwoners	88.766
Aantal aansluitingen	38.134
Aantal aansluitingen hoogbouw	9.190
Aantal aansluitingen per verzamelcontainer	35
Aantal bestaande ondergrondse verzamelcontainers	51
Aantal 5m3 ondergrondse containers	210
Rentepercentage	4,25%
Onderhoudskosten toegangscntrole en zuil als % van investering	20%
Onderhoud container en binnenbak als % van investering	2,5%
Onvoorzien als percentage van investering	5%

Investerings aanvullende ondergrondse containers	Aantal	Prijs per stuk	Totale investering	Afschrijf periode	Exploitatie kosten per jaar	Kosten per aansluiting per jaar
Aanschaf 5 kuubs restafval container (buiten, binnenbak en zuil)	210	€ 4.000	€ 840.000	12 jr	€ 90.807	€ 2,38
Plaatsen containers	210	€ 1.500	€ 315.000	12 jr	€ 34.053	€ 0,89
Locatieonderzoek (click-meldingen, etc.)	210	€ 500	€ 105.000	12 jr	€ 11.351	€ 0,30
Onvoorzien			€ 63.000	5 jr	€ 14.251	€ 0,37
Subtotaal			€ 1.323.000		€ 150.500	€ 3,95

Investerings toegangscntrole	Aantal	Prijs per stuk	Totale investering	Afschrijf periode	Exploitatie kosten per jaar	Kosten per aansluiting per jaar
Toegangscntrole	261	€ 1.000	€ 261.000	10 jr	€ 32.581	€ 0,85
Pasjes voor toegangscntrole	9.190	€ 10,00	€ 91.900	5 jr	€ 20.788	€ 0,55
Onvoorzien			€ 17.645	5 jr	€ 3.991	€ 0,10
Subtotaal			€ 370.545		€ 57.361	€ 1,50

Structureel						
Onderhoud toegangscntrole en zuil	261	€ 200	€ 52.200		€ 52.200	€ 1,37
Onderhoud binnenbak en container	261	€ 138	€ 35.888		€ 35.888	€ 0,94
Communicatie volmelding	261	€ 100	€ 26.100		€ 26.100	€ 0,68
Subtotaal					€ 171.548	€ 4,50

Totaal geraamde kosten ondergrondse restafvalcontainers inclusief toegangscntrole	€ 379.409	€ 10
--	------------------	-------------

Volledige invoering van ondergrondse containers (210) inclusief toegangscntrole bij hoogbouw (ook bestaande) kost jaarlijks circa € 10 per aansluiting wanneer ervoor wordt gekozen 35 aansluitingen per verzamelcontainer te hanteren.